

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	80 "			
Pe un pătrar de an	40 "			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		260 Lei.		

Profanarea mormântului fericitului Episcop Nicolae Popea.

În secolul civilizației înaintate, am ajuns să vedem tablouri produse de mâni sacrilege aproape de neînchipuit.

Martii dimineața în ziua de 18 cor. păzitorul cimitirului a anunțat, că mausoleul episcopului Popea este spart la intrare. Au eșit imediat la fața locului Dl prim-procuror Dobrian, Dl șef al Poliției Borca, apoi Prea Sfințitul Episcop, Dl director eparhial Dimitrie Sgăvêrdia și mai mulți preoți, cari au constatat cele întâmplate.

Capacul cosciugului era deschis și răzimat de peretele criptei. Al doilea capac de sticlă, era spart în partea brațului stâng. Crezându-se că se vor găsi obiecte de valoare, mâinile sacrilege au scos din Coșciug partea superioară a corpului. Nu s'a mai putut distinge nimic, doar câteva oase și câteva rămășițe din ornate. Totul era cenușe, căci trecuseră 22 de ani dela înhumare. Priveștițe sguđuitoare!

A trebuit ca rămășițele binecuvântate ale fericitului, bunului și mărinimosului Episcop, care a lăsat întreaga sa agoniseală bisericii, să fie atât de crud neliniștite de mâni sacrilege, cari vor avea să răspundă de sufletul lor pentru această oribilă faptă!

Nelegiuții spărgători socoteau desigur că vor afla ceva obiecte de valoare dar au aflat... nu obiecte de valoare ci și-au luat numai un greu păcat pe suflet!...

Dupăce Dl prim-procuror a cercetat cu deamănuntul interiorul criptei, cât și urmele de pe sicriu, sicriul s'a acoperit din nou. După o scurtă rugăciune sicriul s'a așezat iarăș la locul său.

Cercetările sunt în curs.

Insemnătatea Bibliei.

De: C Rudnean

Precum am studia oricare altă știință Biblia trebuie sistematic studiată; deosebirea e, că aci vom face o analiză minuțioasă a sufletului nostru și vom observa zi de zi cum învățăturile din Biblie devin fapte împlinite.

Ne debarasăm pe un moment de grijile materiale și cu sufletul cucernic ne rugăm Tatălui ceresc. Viața noastră o întocmim în așa fel, încât legile morale să fie pe deplin simțite. Adevărata moralitate, o putem câștiga printr'un studiu aprofundat al Bibliei și a unei conformări a Ei, Biblia ne va arăta gândul lui Dumnezeu pe care noi suntem datori să-l împlinim.

Învățăturile morale ale Bibliei să le întrebuintăm atât în împrejurările familiei, cât și în școală și în Biserică. Nu exagerez dacă spun că și'n politica mondială, dacă principiile moralei lui Christos ar fi fost pe deplin aplicate, n'am fi ajuns la atâtea situații grave. Nu! căci scris este: „Ferice de poporul, al cărui Dumnezeu este Domnul! Ferice de poporul pe care și-l alege El de moștenire!” (Ps. 33, 12). Poporul acela va prospera, va avea vecinic în vedere legea cternă a lui Dumnezeu, care ocârmuește întreaga lume, după legi nestrămutabile.

Să nu trăim în păcat, să nu ne lăsăm amăgiți de poftele lumii acesteia, ci mai ales virtutea să ne fie îndemnul nostru. „Căci harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost arătat și ne învață s'o rupem cu păgânătatea și cu poftele lumești și să trăim în veacul de acum cu cumpătate, dreptate și evlavie” (Tit. 2: 11—12) Iată cuvintele Bibliei să trăim cu „cumpătate”. Să ne sforțăm să facem acte bune și cuviincioase, căci altfel suntem ca păgânii.

Poporul, care va ceti Biblia, nu se va teme de nedreptate, nici de stăpânirile altora, căci Dumnezeu îl va ocroti.

Omul trăește o viață sufletească, și această viață sufletească în Biblie e mai bine oglindită ca'n oricare altă carte, cuvintele Ei ne vor încălzi sufletul, ne vor lumina mintea, ne vom renaște din nou, și din brutali ce suntem vom deveni mai buni...

Deaceca neîncetat să-L rugăm pe Domnul să ne miluiască „Arată-mi, Doamne, căile Tale, și învață-mă cărările Tale. Povățuește-mă în adevărul Tău și învață-mă; căci Tu ești Dumnezeu mântuirii mele, Tu ești totdeauna nădejdea mea“ (Ps. 25; 4—5).

Povețele adevărate ne sunt descrise în Biblie; datorită învățaturii sfinte noi putem trece foarte ușor peste multe piedici din viață.

Rugăciunea unui credincios, e mai presus decât îngâmfarea unui filosof, și un *teofil* (iubitor de Dumnezeu) e mai mult ca un *teolog* (învățător de Dumnezeu)!!

„Tu să rămâi în lucrurile, pe cari le-ai învățat și de cari ești deplin încredințat, căci știi dela cine le-ai învățat, din pruncie cunoști Sfintele Scripturi, cari pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Christos Iisus. Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentruca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună“ (2 Tim. 3: 14—17).

Comorile bisericii creștine

— virtuțile creștine și fericirile. —

Iosif Câmpianu preot.

Mântuitorul nostru, înainte de înălțarea Sa la ceriu, a zis celor unsprezece învățăcei ai Săi: „*Datu-mi-sa toată puterea în ceriu și pe pământ. Mergând învățați toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh; învățându-i să păzească toate câte am poruncit vouă și iată eu voi fi cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin*“. (Mat. 28¹⁸⁻²⁰).

Cât de sublim și plin de dragoste ni-se prezintă Dumnezeu în Iisus Christos! Evreii, cari pentru vârtoșenia inimii lor trebuiau să fie conduși mai mult prin frică decât prin dragoste, își închipuiau pe Dumnezeu mai mult ca pe un împărat atotputernic, care stăpânește pământul și care pedepsește cu strictețe orice nedreptate și nelegiuire. De aceea se temeau și năzuiau prin sângele mulțimei de jertfe, ce le ardeau

pe altarul templului, a-l împlânzi și a-i câștiga iertarea. O, cu ce deosebire mare ne prezintă nouă învățăturile bisericii creștine pe Dumnezeu. În Legea cea nouă: *Dumnezeu e dragoste*. După învățăturile Mântuitorului nostru Iisus Christos *Dumnezeu este Tatăl e Părintele nostru!* Și anume, nu numai Părintele Iudeilor, ci *Tatăl tuturor oamenilor din lume!* Dragostea lui pentru oameni este atât de mare, încât și-a dat pe Unul născut Fiul său ca jertfă pentru a-i scoate din robia păcatelor și a-i face fericiți.

Și *Fiul lui Dumnezeu* este dragoste. Tocmai pentru aceea s'a și făcut Om, a pățimit și a murit pe cruce; iar prin sfintele taine pe cari ni le-a dat ca o comoară a bisericii Legei celei Nouă, petrece întru oamenii ceice se împărtășesc cu ele în toate zilele până la sfârșitul lumii.

Dar și *Duhul sfânt* este dragoste. Căci prin Duhul sfânt, care ni s'a dat nouă, s'a vărsat dragostea lui Dumnezeu întru inimile noastre, care deșteaptă și întărește întru noi viața de veci a sufletului; ne povățuește și ne mângăie; trupul nostru este altarul lui, în care voește a face sufletul nostru sfânt. Acestea le adeverește și sf. Apostol Pavel când zice: „*Nădejdea noastră nu înșală, pentrucă dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul sfânt care ne a fost dat*“. (Romani 5⁵)

Și ce cere sfânta Treime dumnezească, cea plină de dragoste, dela noi? Nu cere obiceiurile și mulțimea jertfelor din Legea cea veche, ci mult mai puțin și anume: „*să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău*“ cea dintâi și mai mare poruncă, iar a doua asemenea acesteia „*să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși*“. (Matei 22³⁷)

Iată aceasta este *împărăția lui Dumnezeu* ce ne-o învață Biserica creștină! Un Dumnezeu și Tată al tuturor oamenilor! Noi toți în Christos fiii acestui Tată, deci frați și surori! Și o lege, o credință, care ne leagă atât cu Dumnezeu cât și cu frații noștrii. Și această Lege sună: „*Iubește pe Dumnezeu din toată inima ta și pe aproapele tău ca pe tine însuși!*“ De aceea ar fi bine, dacă noi creștinii de azi am îndrepta din adâncul inimei noastre tot mai des rugăciunea fierbinte spre ceriu zicând: *Tatăl nostru, carele ești în ceriuri, lasă să vie împărăția Ta cât mai mult la noi cei de pe pământ!* Căci a ne ruga, nu înseamnă altceva decât a vorbi cu Dumnezeu, cu Tatăl nostru și a ne vărsa fiește inima noastră înaintea Lui. Având în inimile noastre o credință vie, nădejde și încredere, dragoste și recunoștință, nu ne va cădea greu a sta de vorbă

cu Dumnezeu, din contra ne va face o mângâiere, o bucurie. Ba ne vom simți cei mai fericiți, că putem zi și noapte, în tot momentul și în tot locul, vorbi cu El după pofta inimei noastre și că El — Nemărginitul ne va da nouă, netrebnicilor creaturi în toată vremea și în tot locul, ascultare. Cu aceste ocazii vom putea admira atotputernicia, nemărginita înțelepciune și bunătatea Sa. Îi vom putea arăta recunoștința și dragostea noastră fiască. Îi vom aduce lucrările, suferințele și ostenețele noastre ca jertfă; vom cere pentru păcatele noastre, făcute cu voie și fără voie, iertare; Îi vom putea aduce înainte nevoile și dorințele noastre și ale aproapelui nostru, așa încât nu ne va lipsi niciodată obiectul necesar, ca să ni se poată părea rugăciunea ca plictisitoare sau obositoare.

De aceia și Mântuitorul nostru Iisus Christos nu avea o bucurie mai mare, decât atunci, când se ruga. Adeseori petrecea nopți întregi în rugăciune și fața lui se părea schimbată când se întorcea dela rugăciune, dela contactul sufletec avut cu Tatăl ceresc.

De aceia și îmbărbăta și încuraja pe învățăceii săi de atâtea ori la rugăciune, asigurându-i, că ori ce vor cere în numele său, li-se va da lor. Între altele le-a zis: „*Cereți și vi se va da, căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că tot cine cere, capătă, cine caută află și cine bate i-se deschide*“ (Luca XI₉₋₁₀)

Mântuitorul nostru știa, că fiii oamenilor prea mult cred, că fericirea constă în abundența aurului și a bunurilor ce posed, în putere și în vază mare și în strălucirea lumească. De aceia ne-a arătat că principiile Evangheliei sună cu totul altfel și a zis:

„*Fericiți sunt cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția cerurilor*“.

„*Fericiți sunt cei ce plâng, că aceia se vor mângâia*“.

„*Fericiți sunt cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul*“.

„*Fericiți sunt cei ce slămânzesc și însetează după dreptate, că aceia se vor sătura*“.

„*Fericiți cei milostivi, că se vor milui*“.

„*Fericiți cei curați la inimă, că aceia vor vedea pe Dumnezeu*“.

„*Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema*“.

„*Fericiți sunt cei goniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor*“.

„*Fericiți veți fi când vă vor batjocuri pe voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău, minșind pentru mine*“.

„*Bucurați-vă și vă veseliți că plata voastră multă e la ceruri*“ (Mat. c. V v. 3-12).

Iată deci cu cât mai sublim e ceriul față de pământ, cu atât mai sublime sunt principiile Evangheliei față de principiile lumii. Ceiace lumea privește ca o nenorocire sau nebunie, este înaintea lui Dumnezeu foarte adeseori înțelepciune și fericire. De aceia să ne întipărim foarte bine în minte aceste devize mult zicătoare și să ne aducem aminte adeseori de ele spre a nu ne lăsa să fim înșelați de cuvinte amăgitoare! Zică lumea cea deșartă despre cucernicia noastră ce-i place, aceasta să nu ne altereze. Va veni timpul, când lumea își va recunoaște rătăcirea, dar prea târzie îi va fi căința! Și la aceasta ne face Mântuitorul atenți, când zice: „*Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, pentru că veți flămânzi! Vai vouă, cari rideți acum, pentru că voi veți plânge și vă veți tângui!*“ (Luca VI₂₅)

Acestea sunt comorile prețioase ale bisericii creștine, ale Legii celei noi pe care Legea cea veche nu le-a avut.

Cântarea bisericească și tipicul.

(Continuare din Nr. 45)

„Cultul este institutul cel mai potrivit prin care se deșteaptă, se susține și se propagă spiritul, credința și viața creștină¹⁾“. Disciplinele cari se ocupă de forma exterioară a cultului sunt — precum am văzut — cântarea bisericească și tipicul. Tipicul orânduiește mersul slujbelor și al rugăciunilor. Cântarea bisericească — rugăciunea cea mai plăcută a sufletului — este cununa decorativă a slujbelor și cel mai potrivit instrument de influențare a lor în mod pozitiv asupra sufletului credincioșilor.

Căci cântările bisericii noastre — pe lângă frumusețea lor rară — cuprind istoria întregii economii divine, au un pronunțat caracter didactic! Didacticismul lor este de natură atât religioasă pură, cât și morală. Ce ne învață de pildă tropariul Nașterii Domnului? Că prin *Christos* Domnul a răsărit lumii lumina cunoștinții, că închinătorii de stele — magii — dela stea au învățat, unde este El spre a i se închina Lui. Sau un antifon bine cunoscut, care zice: „*iată acum ce e bun și ce e frumos, fără numai a locui frații împreună*“.

...„Prin cântare aude păcătosul laudându-se mărirea, dreptatea și înțelepciunea Făcătorului; așijderea prin cântare aude de trimiterea Fiului lui Dumnezeu pe pământ de a fericii toate neamurile: intru asemenea prin cântare aude de Patimile, Moartea, Invierea și de Înălțarea lui la ceriu, care omul apoi toate acestea intru inima

1) Mitrofanoviți Tarnavski, Liturgica.

sa pecetluindu-le dă laudă lui Dumnezeu și cu lacrimi se roagă, strigă și cere iertare²⁾.

Învățând dar pe credincios, împărtășindu-i cunoștințe din religia lui, cântarea devine un factor instructiv de o covârșitoare însemnătate. Prin puterea artei ridică inima omului la înălțimi majestuoase, lipsite de preocupările vremelniciei fragile, ca apoi să-i comunice sfintele și mântuitoarele învățături ale bisericii lui Christos. Ce neasemuit de mare este dar aportul, pe care îl aduce cântarea în edificarea religioasă-morală a credincioșilor! Și tot așa hotărîtor este acest aport când este vorba de puterea creatoare a celor puține dar minunate „vase alese“ a nemuritorilor artiști, ca Palestrina, Wagner și alții. Acordurile divine ale cântării bisericești au inspirat lira lor, ca și ei să dobândească aceeași pecete dumnezească a eternității!

„Dacă se roagă creștinul — spune un scriitor — laudând și preamărind pe Dumnezeu, atunci se cufundă spiritul lui tot mai mult în privirea însușităților celor sublime ale lui Dumnezeu, și pătrunzându-se de ele se întărește întru dânsul credința lui în Dumnezeu cel mare și preaputernic, pietatea și adorațiunea lui către dânsul. Iar mai departe. „Și ce elemente de deșteptare religioasă, de întărire și luminare nu zac în rugăciunile și cântările bisericii.“ Da, cu deosebit accent este a se pune în fruntea elementelor deșteptătoare, întăritoare și luminoase, *cântarea bisericească*; căci dacă rugăciunea este o convorbire intimă a omului cu Dumnezeu, cântarea bisericească, — ce nu este altceva decât o rugăciune cântată — primește un caracter de superioritate, prin aceea, că este o convorbire încălzită de focul inimii, și la care participă omul întreg, trupește sufletește! O strădanie firească de altfel, „pentru că sufletul omenesc nu se mulțumește întotdeauna să se înalțe numai el singur către Dumnezeu, ci caută să soarbă atmosfera curată a cerului prin toți porii finței materiale în care sălășluiește³⁾“.

Pe lângă aceste calități importante din punct de vedere psihologic și didactic — atinse cu totul sumar —, cântarea noastră bisericească are și o însemnătate intrinsecă, cuprinsă ba în farmecul ei mistic, ba în duiosia accentelor pline de dorul nemărginirii, ba în coloritul ei impresionant dară și cumpătat, ca și sufletul larg primitiv al credinciosului ortodox. Caracterul acesta de natură estetică, cu un specific deosebit, constituie farmecul deosebit al cântării noastre bisericești!

(Urmează).

2) C. Diaconovici-Loga Octoih și Tipic.
3) *Renașterea*, Craiova Septembrie 1930.

O aniversare.

În Dumineca din 9 Noembrie a. c. s'a serbat în cerc restrâns dar cu adevărată pietate creștinească, aniversarea a 50 de ani de preoție a venerabilului părinte Isaia Popoviciu din Silha.

În această zi de sărbătoare însoțind pe Dl adm. protopresbiteral Dr. Aurel Mihaescu, am plecat din Logoj la ora 9 a. m. în comuna Silha spre a săvârși sfânta liturgie, împreună cu preoții Ioan Popoviciu din Armadia și Ștefan Dorca din Coșteiu.

După terminarea sfintei liturgii împreună cu rugăciunea de mulțumită, eșind cu toții din sfântul altar M. O. D. adm. protopresbiteral — în fața credincioșilor adunați în număr frumos — a adresat sărbătoritului cuvinte din cari s'a ilustrat vrednicia apreciatului lor părinte sufletec, care cu cea mai mare sfîntenie a îndeplinit cele trei chemări ale preoției.

În numele comunei politice, meritele sărbătoritului au fost relevate de Dl Ioan David notarul comunei Coșteiu; în numele credincioșilor a vorbit Nicolae Voina fost primar, iar în numele corului vocal credinciosul Constantin Pleșu.

Venerabilul părinte Isaia Popoviciu — după pace mărturisește că toate elogiile ce i se aduc se cuvin atotputernicului Dumnezeu care l-a învrednicit să-și îndeplinească misiunea sa de părinte sufletec — arată activitatea sa pastorală împreună cu diferite greutăți într'u ajungerea scopurilor prin cari se urmărea binele și prosperarea credincioșilor de sub a sa păstorie.

În numele Evangheliei lui Christos; în anul 1880 adevărat înaintea cu 50 de ani a primit sarcina de păstor sufletec al comunei bisericești Silha.

În anul 1880 s'au găsit 131 florinți capital la biserică în bani și pretenziuni; astăzi capitalul e de 100.000 Lei; iar afară de capitalul bisericii s'au creat o mulțime de fonduri ca: fondul clopotelor, fondul prescurilor, fondul luminilor de ceară care în curs de 3 ani a ajuns la 10.000 Lei, fondul corului bisericesc care în curs de 4 ani a ajuns la 23.000 Lei, fondul parohial, fondul cultural, apoi 36 fonduri de parastase în suma de 22.000 Lei.

Sub conducerea vrednicului preot s'a putut face un pod peste Timiș pe seama comunelor Silha, Coșteiul mare și Coșteiul mic, — o lipsă de care au suferit aceste trei comune peste 150 de ani.

La anul 1886 s'a făcut cu mari jertfe — în locul școlii mici de lemn ce sta să se prăbușească — școală nouă.

În anul 1890 prin multe osteneți pe la

Directiunea bunurilor din Arad și la guvernul din Budapesta, a succes să capete 150 jughere pășunat cu 5 coroane jug. pe când arenda era 50 coroane de jug. pe an: această pășune o folosește și azi comuna Silha.

La anul 1888 când încă nu era în tot protopresbiteratul Logojului vreo casă parohială, în comuna Silha s'a zidit în regie proprie prima casă parohială, la edificarea căreia comuna bisericască a contribuit numai cu 570 florinți, iar restul până la suma de lipsă cu multe greutateți a fost acoperit din partea sfinției sale.

Biserica zidită în anul 1867 și pictată în anul 1870, lipsită de oricare altă podoabă o vedem astăzi infrumșetată cu felurite lucruri de trebuințe ca: ornate, măsaie pentru sfântul prestol și analoage, stihare pentru copii, policandre, baldahin, steaguri, cărți liturgice; padimentarea bisericii, spălarea picturii, procurarea clopotelor ș. a.

Pentru această activitate rodnică autoritatea bisericască încă la anul 1886 îl decorează cu brâu roșu; iar stăpânirea politică la anul 1922 îl decorează cu ordul „Coroana României” în grad de cavalier.

Venerabilul părinte mulțumește atotputernicului Dumnezeu care i-a susținut sănătatea deplină ca să-și poată îndeplini neconturbat funcțiunile preoțești în timp de 50 de ani.

Mulțumește autorităților sale bisericăști cari i-au dat mână de ajutor în toate lucrurile bune.

Mulțumește M. O. D. adm. protopresbiteral și celorlalți preoți slujitori pentru osteneala ce și-au luat de a servi sfânta liturgie, înălțând prin aceasta solemnitatea acestei sărbători. Mulțumește intelectualilor și tuturor credincioșilor cari au aflat de bine să ia parte și să-l felicite cu ocaziunea acestei serbări.

Pe lângă membrii familiei au mai asistat — atât la serviciul divin cât și la masa ce s'a dat de sărbătorit după terminarea serbării — Dl colonel Ioan Carlaonțu comandantul școlii de artilerie din Timișoara, ca bun cunoscut — iar în numele plășii, prețorul Bujor Barbu din Logoj.

La masă ia cuvânt Dl colonel care își exprimă admirația ce o are față de acest venerabil părinte — arată în cuvinte bine simțite și adânc pătrunzătoare rolul preoțimii în conducerea poporului nostru, care datorită acestei educații a putut concepe idealul național înfăptuit în zilele noastre.

La ora 2½, însoțind pe Dl adm. protopresbiteral am plecat spre Logoj — dorind sărbătoritului păstor ani fericiți și bătrânețe tihnită: spre bucuria familiei sale, spre binele și înaintarea credincioșilor din această fericită comună și spre mândria noastră a celor cari suntem slu-

jitori ai sfințelor altare, având în mijlocul nostru, un vrednic înaintaș, venerabil părinte, model și exemplu întru toate cele ce sunt bineplăcute înaintea lui Dumnezeu.

Intru mulți ani, cucernice părinte!

Petru Lalețiu
diacon în Lăgoj.

In legătură cu cele de mai sus publicăm și următoarea corespondență:

In ziua de 9 Noemvrie a. c. sătenii ort. rom. din comuna Silha de lângă Lugoj au sărbătorit iubileul de 50 ani de păstorire sufletească al Mult On. Domn paroh Isaia Popovici. Cincizeci de ani s'a împlinit de când a fost introdus ca paroh ort. rom. în această fruntașă comună și acest eveniment a fost sărbătorit de către toate autoritățile prin reprezentanții lor și de către toți ort. rom. chiar și din împrejurime.

Serviciul divin l-a celebrat Mult Onor. Domn adm. protopresbiteral al Lugojului Dr. Aurel Mihăescu asistat de preoții Ioan Popovici din Harmadia — nepotul sărbătoritului —, Ștefan Dorca din Coșteiu, diaconul Nic. Lalețiu al Lugojului. Răspunsurile la sf. Liturghie au fost date de corul țăranilor din loc conduși de către inimiosul și vrednicul conducător de cor Vasilie Biriescu jun.

Din cuvântările ținute cu acest prilej sărbătorese am constatat cu toții că în decurs de 50 de ani sărbătoritul Isaia Popovici nu a fost numai preotul nostru ci a fost cu adevărat părintele credincios al tuturor care prin conducerea lui înțeleaptă, prin viața cinstită și-a putut ținea strâns la olaltă pe toți credincioșii și câștigându-și încrederea tuturor, a putut să realizeze și creeze astfel de instituțiuni cari astăzi sunt pentru folosul tuturor. Biserica, școala și casa parohială au fost de dânsul ridicate și în decursul anilor renovate, pe teren bisericesc și școlar a fost și este pildă vie pentru toată preoțimea. Religionea ort. rom. a fost de către dânsul apărută față de toate uneltirile, astfel că turma credincioșilor cu toate că suntem în apropierea orașelor nu a scăzut ci a crescut din an în an.

Pe teren economic sub conducerea lui înțeleaptă s'a legat comuna noastră prin un pod construit peste Timiș cu hotarul arabii al comunii, făcându-se astfel un mare serviciu nu numai comunei noastre ci și comunei vecine.

In cei 40 ani de păstorire de sub regimul maghiar a fost adevăratul și neclintitul luptător al nostru. Ne-a păzit legea și credința și prin cuvântările lui înțelepte a trezit în noi vecinică aprinsă flacăra conștiinței naționale astfel că comuna noastră era cea mai fruntașă comună în luptele noastre purtate contra politicii de maghiarizare a regimului trecut.

Ne aducem cu drag aminte când sub conducerea lui mergeam la alegeri, stam neclintiți în fața jandarmilor și organelor administrative ungurești și votam în frunte cu dânsul unul cu altul pe candidatul român de pe atunci.

Pe lângă toate că era luptător român și făcea față tuturor atacurilor, fiind om corect și ducând o viață curată, nu-i putea face nimic și era respectat și de dușmanii lui. Ba mai mult, sub conducerea lui înțeleaptă am ajuns că guvernul maghiar a trebuit să ne deie izlaz un teren de 50 jughere cu arenda minimală de 5 coroane pro jugher și astfel timp de 40 de ani am putut rezista economicște până ce ne-a fost dat să vedem

unirea cu țara mamă și să ne căpătăm pământul dela stăpânirea noastră românească.

Credem că e bine să se știe și să se cunoască în cercuri cât mai largi viața și activitatea parohului sârbătorit Isaia Popovici, ca astfel aceste fapte să fie imitate și de către preoțimea de azi.

Silba la 10 Noemvrie 1930.

Nicolae Voina, f. primar
Vasile Coșariu, episcop I.
Const. Pleșu, cassar

Expoziția fabricii de lumini din prilejul congresului „Astrei“.

Expoziția aranjată din prilejul adunării generale a „Astrei“ în localurile liceului din Caransebeș, a desvelit o interesantă față a industriei bănățene. Variată, atingând toate ramurile de industrie modernă, denotă în același timp o finețe în executare și mai presus un gust artistic superior.

Această din urmă calitate am descoperit-o din belșug la produsele fabricii eparhiale de lumini.

Fără nici un gând de părtinire adevărul e acesta. Publicul care a cercetat-o a fost plăcut impresionat și a stors admirația tuturor. Această fabrică a arătat la expoziție obiecte de valoare cu adevărat artistică.

Insuși Majestatea Sa a binevoit a primi preagrățios o carte construită artistic din lumini de ceară, ce i s'a oferit la înalta vizită ce a făcut expoziției. În jurul mesei cu lumânări de felurite mărimi, cu imitații de cruci, evanghelii etc. În tot timpul expoziției a fost multă afluență de lume curioasă!!

Și când auzim cu toate astea, că bisericile satelor nu dau concursul lor acestei fabricii, că la diversele împrejurări ca boteze, cununii ș. a. credincioșii dau încă lumini albe de ștearină!

Să fie acesta păcatul comun al Românului care mai de grabă sprijinește pe fabricantul și meseriașul străin decât pe al său?! Ori o condamnată lipsă de interes la conducătorii lui sufletești?

Stăm nedumeriți... dară totuși satisfacți de înalta apreciere a Suveranului și a acelor cari au vizitat cu multă atențiune produsele Fabricii eparhiale de lumini!

Încă o sfințire la Piatra Scrisă.

Zi de pioasă bucurie a fost ziua de Duminică. Și zi de reculegere sufletească pentru o seamă de credincioși din Armeniș, Feneș, Slatina și mai departe... Nucleul de întocmire bune dela „Piatra scrisă“ s'a înmulțit. Pe lângă capela de acolo, avem astăzi o clopotniță, un izvor împrejmuit cu zid depiatră și o casă de adăpost!

Sfințirea acestei case s'a făcut Duminică, în 16 Noemvrie, cea dintâiu din Post.

Disdedimineață mulțime mare de credincioși s'au adunat la Piatra scrisă. În fruntea lor veniți cu litia erau preoții Ilie Pepa din Armeniș și Vasile Paica din Feneș.

Îmbrăcați de mare sărbătoare, ocupau în lung și lat drumul de țară. Deasupra un soare cald trimetea razele binecuvântării de Sus; și ei așteptau.. așteptau pe Arhiereu.

Dar fiind suferind, Arhiereul n'a putut veni, și n'a putut veni nici Dl consilier eparhial Aurel Moaca, sufletul acestei grabnice isprăvi, deasemenea suferind. Vin însă delegații trimiși din Gremiu și iată serviciul sfințirii apei începe a se săvârși de păr. protopresbiter consilier eparhial *Romul G. Ancușa*, preoții *Ilie Pepa* și *Vasile Paica* și diaconul episcopesc *Teodor Roșca*. Răspunsurile la ectenii le dă corul mixt din Armeniș.

Prin apa sfințită cu puterea și lucrarea Duhului Sfânt efectuându-se sfințirea casei, a izvorului împrejmuit cu zid pe spesele binecredincioșilor *Ioan, Floarea și Elena Muntean din Caransebeș* și a clopotniței de curând ridicate — se termină serviciul divin dela Piatra scrisă.

Incheie P. O. D. Protopresbiter cu o cuvântare, în care arată rostul acestui loc de pioasă reculegere, unde sufletul poate mai dinadins sta în strânsă comunitate cu *Făcătorul său, Dumnezeu*. Aduce, cu o cale mulțumiri credincioșilor Vasile Dragomir și soția sa Ana din Slatina, ctitorii capelei, credinciosului *Ioan Muntean* din Caransebeș, părintelui *Ilie Pepa* înaintestătătorul acestor bune înfăptuiri, precum și tuturor cunoscuți și necunoscuți sprijinitorii ai înjghebărilor dela Piatra scrisă.

De aci convoiul se pune în mișcare spre sat. În frunte mîerg praporii — semne ale biruinții — urmează apoi copiii în bună ordine conduși de către o învățătoare din Armeniș, în urmă apoi — după preoții slujitorii — urcă pâlcuri pâlcuri de creștini, stimulați parcă de sunetul clar al clopotului din cheia Armenișului.

Ajunși în sat, ne îndreptăm spre biserică, unde se face otpustul liturgiei celebrate disdedimineață și împărțirea anaforei.

A urmat apoi o mică gustare în casa părintelui Ilie Pepa și de aci plecarea fiecăruia la casele sale...

În goana mașinei caui să fixez câteva nume de oameni cari s'au ostenit în această zi cu prezența și cu ofranda lor: e Dl director *Izidor Tătariu*, consilier eparhial, Dl ajutor de primar *Constantin Căltun*, consilier eparhial, Dl notar *T. Dragomir*, un impunător număr de Doamne și D-șoare din Caransebeș și din jur. Sufletul treaz și plin de interes, Dl consilier eparhial *Aurel Moaca* însă n'a putut fi de față, un vremelnice morb l-a împiedecat să vadă încoronată o muncă, la care are parte de leu.

Fie, ca rugăciunile din această zi ale miilor de pelerini să fie pentru ușurarea greutăților și reducerea neputințelor noastre de acum și de totdeauna!

ȘTIRI

Locale.

Intrând în Postul Nașterii Domnului, Societatea femeilor din Loc și-a reluat plăcuta îndeletnicire de a organiza șezători religioase.

Așa Duminecă în 16 Noemvrie am avut cea dintâi șezătoare. A conferențiat pâr. profesor de teologie Dr. Dimitrie Cioloca *despre post și pregătire*.

Vineri, sârbătoarea „Intrării în biserică” a conferențiat profesorul Zeno Munteanu — în legătură cu Mama pruncului Iisus, a Mântuitorului nostru Iisus Christos — despre caracterele unei mame creștine.

În ambele sârbători responsoriile le-a dat corul Catedral executând și câte o bucată religioasă.

Pe seama locului de pelerinaj „Piatra Scrisă” au mai dăruit: directorul în pensiuie Iuliu Vuia și soția sa Sofia din Caransebeș 200 Lei, directorul Băilor Herculane Dr. Alexandru Crăciunescu și soția sa Renée 100 Lei, primpretorul Dimitrie Biju din Teregova 100 Lei, parohul Ioan Goanță din Bozovici 100 Lei, notarul Adolf Müller și soția sa din Topleț 100 Lei și Miltiad Alexandrescu din Craiova 100 Lei, cari sume s'au primit cu mulțumită, predându-se destinațiunei.

„CALENDARUL ROMÂNULUI” pe anul 1931, s'a tipărit și se află spre vânzare la Librăria diecezană. Prețul 30 Lei.

Sub titlu: **Astra la Caransebeș** de un martor ocular. O mică broșură, cuprinzând Cuvântul M. Sale Regelui, celelalte vorbiri de seamă și câteva constatări critice.

Licitațiune minuendă.

În baza încuviințării Ven. Consistor diecezan ddo 11 Februarie 1928, Nr. 519 E. ex 1928 prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea casei parohiale și a supraedificatelor din comuna Ritișor (Jugoslavia) pe ziua de 29 Decemvrie 1930 la ora 11 a. m.

Prețul de esclamare pentru zidirea casei și a supraedificatelor este 205.448'30 Dinari.

Licitanții sunt deobligați să depună vadiu 10% din prețul de esclamare în bani sau hârtii de valoare.

Contractul încheiat devine obligator pentru întreprinzător imediat, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Ven. Consistor diecezan.

Spese și cheltueli de drum comuna bisericească nu rebonifică nimănui.

Se obsearvă că comuna bisericească va încredința lucrările acelor întreprinzători în care are mai multă încredere fără considerare la suma oferită.

Devizele se pot vedea la oficiul parohial ort. român din Ritișor.

Spesele pentru compunerea planului și a devizului de spese și măsuri cad în sarcina întreprinzătorului.

Ritișor, la 26 Octomvrie 1930.

Vasa Popa
notar

Cusman Lăpădat
preș. cons. par.

Licitațiune minuendă.

Pe baza devizului de spese aprobat de Venerabilul Consiliu eparhial ddo 8 Maiu a. c. No. 830 B. ex 1929 și pe baza hotărârilor consiliului și adunării parohiale ținute în 28 Iulie și 4 August a. c. pentru demolarea bisericii vechi ort. rom. din Șipet, Buziaș, se publică licitațiune minuendă în „Foaia Diecezană” pe ziua de 23 Noemvrie 1930 după amiaz la orele 3 în localul școalei confesionale ort. române din Șipet.

Prețul de strigare este 27.000 Lei.

Celelalte condițiuni se pot vedea zilnic în biroul oficiului parohial.

Comuna bisericească nu rebonifică concurenților nici diurne, nici spese de călătorie și nici altfel de spese și și-a rezervat dreptul să dea lucrările aceluia întreprinzător, în care va avea mai multă încredere.

Șipet, din ședința consiliului parohial ținută la 10 Noemvrie 1929.

Nicolae Stoia m. p.
președinte.

Nicolae Zâmcea m. p.
notar.

Tribunalul Caransebeș.

Nr. C. 1906/1930.

Hotărîre.

Tribunalul în baza art. 31 al. 2 și 4 din legea privitoare la actele de stare civilă, dispune înregistrarea ulterioară în registrul stării civile pentru nașteri al com. Bolvașnița a lui Vasile Drăgan născut la 12 Septemvrie 1906 în com. Bolvașnița jud. Severin din părinții tatăl Filip Drăgan și mamă Stana Drăgan ambii căsătoriți

legitimi, de naționalitate română și de religie creștină ortodoxă domiciliați în com. Bolvașnița. Dispune ca această hotărâre să fie comunicată cu ofițerul stării civile din com. Bolvașnița.

Caransebeș, la 11 Octomvrie 1930.

Dr. B. Stuber mp. preș. **M. Georgescu** mp. jud.

Antoni Bălaci mp. grefier.

pentru conformitate:

Ruja irap.

Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. 702 Port. 1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4254/1929 efectuându-se execuțiunea la 16 Septemvrie 1929 în favorul următoarei Firma A. Kessler din Brașov reprez. prin avocatul Dr. Emerich Lukács domiciliat în Caransebeș pentru suma de 5317 Lei — bani capital și accesorii mobilele sechestrate și supraseduestrate cari s'au prețuit în 12.000 Lei — bani și anume: una Cassă de fier „Wiener Cassen Industrie“, una sută metri Creton, douăzeci Klgr. cafea crudă, una sută Klgr. orez se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decizului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7658/1929 G. pentru încasarea creanței de 3517 Lei — bani capital cu 12% interese din 15 Martie 1929, și spesele de 2098 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 24 Noemvrie 1930 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința urmăritului** și toți aceia, cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 4 Noemvrie 1930.

Șef Portărel **Radulescu**

Judecătoria rurală Teregova inst. c. f.

No. 1452/1930 cf. *

Extras din Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următoarea Banca Comerțului, sucursala Logoj, contra urmăritului Gheorghe și Veta Novac domiciliați în Teregova la cererea următoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Teregova No. 5333 întreaga parcela Criva 253, grădină și casă în valoare declarată de creditor 63.000, întreaga parcelă Criva de 200 stj. p. grădină în valoare de 3000 lei din cf. No. 5228, întreaga parcelă No. top. 240 Lunca 273 arat. în valoare de 2730 Lei, prețul de

strigare se stabilește conform § 6 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni (publicată în Mon. Of. No. 152/1930) în suma fixată mai sus redusă cu 25%

Pentru încasarea creanței de 50.000 lei capital interese de 15½% dela 1 Februarie 1929 spese de proces și de executare de 5685, Lei fixate până acum spese de 1407 Lei fixate acum pentru cererea de licitație precum și pentru încasarea creanței de 10233 lei capital și accesorii a lui Antoni Marschl, din Teregova și 3100 Lei și acces a lui Toma Finz din Caransebeș declarați de alerenți. Conform § 2 din legea sus arătată în termen de 8 zile dela comunicarea prezentei executatului nemulțumit cu valorile fixate de urmăritori va putea arătând valorile imobilelor să ceară instanței numirea de experți pentru prețuirea bunurilor.

Fixează termenul pentru ziua de **19 luna Decembrie anul 1930 oara 11**; condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât cel de strigare.

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție, 10% din prețul strigării și să semneze condițiunile de licitație.

3. Fiscul cât și creditorii privilegiați și ipotecari nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți.

În cazul când licitantul în baza legii perde garanția, licitantul scutit de darea garanției este dator să depună în depozit judecătoresc suma corespunzătoare garanției în termen de 8 zile dela primirea somațiunii secției cf.

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare. Cei scutiți de garanție nu sunt datori să depună suma corespunzătoare completării garanției.

5. Cumpărătorul e dator să plătescă prețul împreună cu interesele de 10% din ziua licitației în trei rate egale la perceptoratul Teregova, caserie, pentru depozite judiciare și anume prima rată în 30 de zile, a doua rată în 60 zile cea de a treia în 90 zile socotite dela data licitației; când licitația a rămas definitivă garanția se va socoti în ultima rată.

6. Dacă în 8 zile dela ziua licitației nu se face vre-o reclamațiune sau dacă în decurs de 15 zile dela aceeași dată nu se face supraofertă instanța cf. va libera cumpărătorului un certificat de cumpărare în baza căruia cumpărătorul va putea lua în posesie imobilul cumpărat.

7. Instanța cf. va ordona din oficiu intabularea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele cumpărătorului dacă licitația a rămas definitivă și dacă cumpărătorul a îndeplinit condițiunile de licitație în special dacă a plătit întreg prețul de cumpărare.

8. Dacă cumpărătorul nu îndeplinește în termenul legal condițiunile de licitație, pierde garanția, iar licitantul scutit de garanție este dator ca în 8 zile socotite dela inmanuarea somațiunii dată de cf. să depoziteze judecătorește suma garanției apoi la cererea ori cărei din părți instanța cf. va ordona o nouă licitație.

Teregova, la 21 August 1930.

A. Comoroșan m. p. ju.

Ioan Bica m. p.

pentru conformitate: **I. Bica.**